

Sygn. akt VI GC 123/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Harmata

Protokolant: sekr. sądowy Joanna Stafska

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: A. N.

przeciwko: Zakłady (...) Spółce Akcyjnej w M.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Zakładów (...) Spółki Akcyjnej w M. na rzecz powoda A. N. kwotę 163.248,57 zł (sto sześćdziesiąt trzy tysiące dwieście czterdzieści osiem złotych 57/100) z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 32.061,60 zł od dnia 31 stycznia 2010r.,

- 6.159,78 zł od dnia 4 marca 2010r.,

- 50.752,00 zł od dnia 4 marca 2010r.,

- 23.265,40 zł od dnia 4 marca 2010r.,

- 21.701,97 zł od dnia 6 marca 2010r.,

- 8.875,50 zł od dnia 6 marca 2010r.,

- 9.642,64 zł od dnia 6 marca 2010r.,

- 10.789,68 zł od dnia 17 marca 2010r.,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 11.780 zł (jedenaście tysięcy siedemset osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 123/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 7 listopada 2014 r.

A. N. pozwem wniesionym w dniu 31 marca 2014 r. (data stempla pocztowego) wniosła o zasądzenie od Zakładów (...) S.A. kwoty 163 248,57 zł z odsetkami oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu dla niniejszego podała, iż w ramach stałej współpracy sprzedawała pozwanemu towary będące opakowaniami produktów. Towary były dostarczane za pośrednictwem firmy (...), przyjęcie dostawy potwierdzane tzw. dokumentami WZ, na których podpis składał pracownik pozwanego. Na sumę wierzytelności dochodzonych pozew składają się należności objęte 8 wyszczególnionymi fakturami załączonymi do pozwu wraz z odpowiednim dokumentem WZ i PZ. W dniu 6 lipca 2010 r. pozwany złożył powódce oświadczenie o kompensacie, jednak wierzytelności zgłoszone przez C. nie nadawały się do potrącenia z uwagi na treść art. 505 pkt 3 k.c. Oświadczenie to stanowiło uznanie długu. A. N. wezwała dwukrotnie pozwanego do zapłaty pismami z 1 lipca 2010r. i 26.07.2010r. W dniu 7 marca 2012 r. wystąpiła do Sądu Rejonowego w M. z wnioskiem o zawiązekanie (...) do próby ugodowej, tym samym przerywając bieg przedawnienia. W dniu 13 kwietnia 2012 r. odbyło się posiedzenie Sądu w związku z ww. wnioskiem. Pozwany nie uregulował należności.

W odpowiedzi na pozew pozwany Zakłady (...) SA w M. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu oraz kosztów postępowania o zawiązekanie do próby ugodowej.

W uzasadnieniu pozwany podniósł zarzut przedawnienia i skuteczności złożonego oświadczenia o kompensacie. W zakresie zarzutu przedawnienia pozwany podał, iż termin płatności faktur objętych pozewm upływał w okresie od 30 stycznia 2010 r. do 18 marca 2010 roku, tymczasem wniosek o zawiązekanie do próby ugodowej został złożony w dniu 21 marca 2012 r, a więc po upływie 2 letniego okresu przedawnienia roszczeń z tytułu sprzedaży (art. 554 k.c.). Pozwany zarzucił, iż powódka nie kwestionowała w pozwie okoliczności przysługiwania pozwanemu roszczenia z tytułu szkody za czyny niedozwolone, jako niezasadny ocenił zarzut nieskuteczności potrącenia, skoro skuteczność potrącenia należności z tytułu czynów niedozwolonych zależy od woli wierzyciela

W ustosunkowaniu się do powyższego pismem z dnia 4 lipca 2014 r. powód odnośnie zarzutu przedawnienia wywiódł, iż po raz pierwszy jego bieg został przerwany przez uznanie długu w piśmie pozwanego o kompensacie, po raz drugi przez zawiązekanie do próby ugodowej przed sądem, następnie przez złożenie pozwu w niniejszym postępowaniu. Zaprzeczył, iż uznał wierzytelność pozwanego przedstawioną do potrącenia, nie podzielił argumentów pozwanego co do wykładni art. 505 pkt 3 k.c. W zakresie wniosku pozwanego o koszty postępowania ugodowego, powód wskazał, że pozwany nie stawiał się na posiedzenie prawidłowo zawiadomiony oraz nie poniósł żadnych kosztów w związku z tym postępowaniem.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka A. N. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą N. A.. Pozwana Zakłady (...) S.A. prowadzi działalność gospodarczą w formie spółki akcyjnej.

(Dowód: wydruk z CEiDG powódki, k. 7; odpis z KRS pozwanego, k. 8-11).

Zakłady (...) S.A. reprezentowane przez prokurenta – M. N. dokonywały zamówienia u A. N. na opakowania i ulotki szczegółowo określone w poniższych fakturach VAT. Zamówienia te składane było telefonicznie lub mailowo, na bieżąco, stosownie do aktualnych potrzeb związanych z produkcją pozwanego z uzgodnieniem pomiędzy wyżej wymienionymi asortymentu, ilości i ceny. Następnie A. N. dokonywała opracowania graficznego i składała zamówienie na produkt ten w Zakładzie (...) w Ł.. Następnie Zakłady (...) należnością obciążały A. N., zamówiony towar zaś dostarczały do Zakładów (...) SA, do magazynu. Dostawa towaru każdorazowo została potwierdzona przez osobę pracującą w magazynie pozwanego, na dokumencie WZ, nadto przez pozwanego wystawiany był dokument przyjęcia PZ. Towar objęty n/w fakturami w całości został dostarczony pozwanemu i przez niego wykorzystany. Tytułem sprzedaży towarów będących przedmiotem powództwa A. N. wystawiła na rzecz pozwanego następujące faktury VAT:

- nr (...) na kwotę 32.061,60 zł z terminem płatności 30 stycznia 2010 r.,
- nr (...) na kwotę 6.159,78 zł z terminem płatności 3 marca 2010r.,
- nr (...) na kwotę 50.752,00 zł z terminem płatności 3 marca 2010r.,

- nr (...) na kwotę 23.265,40 zł z terminem płatności 3 marca 2010r.,
- nr (...) na kwotę 21.701,97 zł z terminem płatności 5 marca 2010r.,
- nr (...) na kwotę 8.875,50 zł z terminem płatności 5 marca 2010r.,
- nr (...) na kwotę 9.642,64 zł z terminem płatności 5 marca 2010r.,
- nr (...) na kwotę 10.789,68 zł z terminem płatności 16 marca 2010r.,

Powódka przedstawiła pozwanemu ww. faktury do zapłaty.

(Dowód: odpisy faktur powódki nr (...) wraz z dowodem WZ i przyjęciem PZ, (...)wraz z dowodem WZ k. 12-32, zeznania powódki A. N. - nagranie rozprawy z 7.11.2014, k. 148).

Pismem z dnia 1 lipca 2010 r. pełnomocnik powódki skierował do pozwanej spółki przedsądowe ostateczne wezwanie do zapłaty spornej należności.

Pismem z dnia 6 lipca 2010 r. pozwana spółka złożyła powódce oświadczenie o kompensacie swojej wierzytelności w kwocie 1.283.996,84 zł z wierzytelnościami powódki m.in. objętymi niniejszym pozwem, w oświadczeniu tym widnieją należności z w/w faktur, oświadczenie o potrąceniu dotyczyło należności z rozpatrywanych w niniejszym procesie faktur.

Pełnomocnik powódki pismem z dnia 26 lipca 2010 r. ponowił wezwanie do zapłaty.

W odpowiedzi na powyższe pełnomocnik pozwanej spółki w piśmie z dnia 4 sierpnia 2010 r. stwierdził, że wezwanie z dnia 26 lipca jest bezpodstawne bowiem w dniu 6 lipca 2010 r. spółka dokonała kompensaty własnej wierzytelności z wierzytelnością powódki.

(Dowód: pisma powódki z 1.07.2010 r. i 26.07.2010, k. 36, 38-40 pismo pozwanego z 4.08.2010, k. 35; oświadczenie o kompensacie z 6.07.2010 r., k. 33-34).

Pismem nadanym w Urzędzie Pocztowym w dniu 18 marca 2012 r. powódka złożyła do Sądu Rejonowego w M. I Wydziału Cywilnego wnioski o zawiązanie pozwanej do próby ugodowej w zakresie należności w kwocie 288.647,41 zł, obejmującą m.in. faktury (...). Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I Co 530/12. Posiedzenie odbyło się w dniu 13 kwietnia 2012r. Wobec niestawiennictwa stron Sąd stwierdził, że do ugody nie doszło.

(Dowód: wnioski powódki o zawiązanie do próby ugodowej z 7.03.2012 r., k. 43-45; protokół SR w M. sygn. akt I Co 530/12, k. 46).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów, zeznań słuchanej w charakterze strony A. N. (powódka), które Sąd uznał za wiarygodne w zakresie jak wskazanym w ustaleniach faktycznych wobec spójności z pozostałymi dowodami. Dowodom z dokumentów Sąd przyznał walor wiarygodności w całości, albowiem nie budziły one wątpliwości co do swojej treści i nie były kwestionowane przez żadną ze stron, również w zakresie potwierdzenia faktu sporządzenia dokumentów WZ i PZ, dostarczenia i otrzymania przedmiotowego towaru. O niniejszym świadczył niezbicie fakt następczego złożenia oświadczenia o potrąceniu wierzytelności z tych faktur z wierzytelnością wskazaną przez pozwaną jako wzajemną, tj. z tytułu odszkodowania. Brak było podstaw dla zakwestionowania wiarygodności zeznań powódki jako korespondujących z treścią w/w dokumentów. Odnosząc się do zeznań słuchanego w charakterze strony pozwanej J. K. to w istocie dysponował on jedynie ogólnikową wiedzą na temat okoliczności zawierania przedmiotowych transakcji przez strony. Zeznania świadka P. K. na zawnioskowane na okoliczność szkody – przedmiotu wierzytelności zgłaszanej do potrącenia przez pozwanego – nosiły w tym zakresie charakter ogólnych bez konkretnych okoliczności, danych, wyliczeń które mogły by stanowić podstawę dla ustaleń istnienia i wymagalności wierzytelności z tytułu odszkodowania. Wyliczenia takie

zresztą na podstawie materiałów zgłoszonych do sprawy ((czego w niniejszej sprawie nie uczyniono) pozostawałyby domeną biegłego (dowodu z jego opinii również nie zgłoszono). Sąd pominął dowody z wyroków sądowych zgłoszone przez powoda, jako zbędnych dla rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Przedmiotem niniejszego powództwa jest roszczenie powódki A. N., prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w M. wobec Zakładów (...) S.A. w M. o zapłatę kwoty 163.248,57 zł wraz z ustawowymi odsetkami tytułem sprzedaży w/w spółce towarów w ilości i cenie określonych szczegółowo w fakturach VAT nr (...). Powódka w toku sprawy wywodziła, że przedmiotowy towar pozwanemu w całości dostarczyła, za co nie otrzymała zapłaty. Natomiast pozwany Zakłady (...) S.A. w odpowiedzi na pozew oraz w toku sprawy domagał się oddalenia w całości powództwa powołując się na:

- zarzut przedawnienia wszelkich roszczeń z tytułu zobowiązań dochodzonych przez powódkę po upływie okresu określonego w art. 554 k.c. w zw. z art. 612 k.c

- zarzut potrącenia - oświadczenie o kompensacie wzajemnych świadczeń pismem z dnia 6 lipca 2010 r.

W świetle stanowisk stron zajmowanych zarówno na etapie przedprocesowym, jak i w toku niniejszego postępowania należało stwierdzić, iż powódka wykazała fakt przysługiwania jej roszczenia z tytułu sprzedaży towarów szczegółowo określonych w fakturach VAT nr (...), na łączną kwotę 163.248,57 zł. ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności kopie przedmiotowych faktur, dokumenty WZ i przyjęcia PZ, oraz zeznania powódki, dały podstawę do przyjęcia, że strony zawarły umowę sprzedaży w realizacji i odzwierciedleniu której towar w postaci opakowań produktów i ulotek objęty w/w fakturami został wydany pozwanemu w ilości i za cenę określoną w tych fakturach oraz przez niego przyjęty. Pozwany przyjął towar, wykorzystał ten towar, a wystawione przez powódkę faktury zaksięgował.

Niezasadnym okazał się zarzut przedawnienia roszczenia powódki dochodzonej niniejszym pozwem. Wprawdzie terminy wymagalności należności objętych fakturami dołączonymi do pozwu wynikające z tych faktur przypadały na 2010 rok (**od 30.01.2010 – 16.03.2010r.**) jednak przed upływem okresu przedawnienia wynikającego z art. 554 k.c. pozwana spółka dokonała jednak jego przerwania składając oświadczenia o kompensacie pismem z dnia 6 lipca 2010 r. (art. 123 § 1 pkt. 2 k.c.). W materialnym oświadczeniu o potrąceniu mieści się bowiem uznanie własnego roszczenia wobec osoby, do którego jest ono skierowane w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. (tak: wyrok SN z dnia 9 listopada 2011r. II CSK 70/11, a także M. Pyziak Szafnicka system Informacji Prawnej LEX (Lex Omega) 21/2014, komentarz do art. 123 Kodeksu Cywilnego). Na skutek uznania przedmiotowego roszczenia termin przedawnienia zaczął zatem biec od nowa od dnia **6 lipca 2010r.** W trakcie biegu przy przedawnienia tym razem powódka przerwała ponownie jego bieg wnosząc do Sądu Rejonowego w M.wniosek o zawezwanie próby ugodowej (sygn. akt I Co 530/12) –**18 marca 2012r.**, posiedzenie w niniejszej sprawie odbyło się w dniu **13 kwietnia 2012r.** Przerwę biegu przedawnienia wywołuje bowiem już samo wezwanie do próby ugodowej. W świetle treści art. 123 § 1 pkt 1 k.c. nieistotna jest przy tym skuteczność przedsięwziętych czynności. Przedawnienie przerwane w wyniku zainicjowania określonych czynności **nie biegnie do chwili zakończenia postępowania.** (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2013 r., II CSK 226/13, LEX nr 1422112, 16.04.2004r. V CSK 274/13).

W świetle powyższego bieg terminu przedawnienia został dwukrotnie przerwany wobec czego, raz 6 lipca 2010r., drugi raz 18.03.2012r. przy czym bieg przedawnienia rozpoczął się na nowo w dniu **13 kwietnia 2012r.** skoro posiedzenie w przedmiocie próby ugodowej odbyło się w dniu 13 kwietnia 2012 r., Pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w dniu **31 marca 2014 r.**, to jest przed upływem biegu przedawnienia.

Niezasadny okazał się również zarzut wygaśnięcia wierzytelności poprzez uprzednie potrącenie należności powoda z należnościami pozwanego. Wprawdzie stosownie do treści art. 505 pkt 3 kc nie mogą być umorzone przez potrącenie wierzytelności wynikające z czynów niedozwolonych, jednakże dotyczy to sytuacji odwrotnej. Wymienione w tym przepisie wierzytelności można zatem przedstawić do potrącenia, nie można z nich jedynie potrącić. Tak więc

co do zasady pozwana mogła przedstawić swą wierzytelność do potrącenia, ale aby wykazać skuteczność tego potrącenia obowiązana była wykazać, iż istotnie wierzytelność ta jej przysługuje. Niewątpliwie bowiem powódka zaprzeczyła zasadności wierzytelności pozwanego z tytułu czynu niedozwolonego, precyzyjnie w tym zakresie formułując swoje oświadczenie również w piśmie z dnia 4.07.2014r. Przedstawione dowody przez pozwanego w postaci zeznań świadka P. K. i reprezentanta pozwanego J. K. nie były w tym zakresie wystarczające, nie zawierały bowiem żadnych precyzyjnych przesłanek dla określenia zdarzenia związanego z zachowaniem pozwanej, szkody i związku przyczynowego w powyższym zakresie. Ciężar dowodu w powyższym zakresie spoczywał zaś na pozwanym (zgłaszającym zarzut). Ten kto odmawia uczynienia zadość żądaniu powoda obowiązany jest bowiem udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06, LEX nr 233051). Pozwany powyższemu obowiązkowi w toku niniejszego postępowania nie podołał. Nie wykazał zatem, aby przysługiwała mu wierzytelność przedstawiona do potrącenia w piśmie z dnia 6 lipca 2012 r. Powinien on bowiem wykazać, że powódka wyrządziła mu szkodę co najmniej na kwotę przedstawioną o potrącenia, czego nie uczynił.

Reasumując z powołanych wyżej powodów powództwo w zakresie kwoty 163.248,57 zł, na podstawie art. 535 k.c. należało zasądzić od pozwanego na rzecz powódki, o czym Sąd orzekł w pkt. I wyroku. O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 k.c. mając na uwadze żądanie pozwu oraz terminy wymagalności wynikające z faktur VAT. W przedmiocie kosztów postępowania Sąd Okręgowy orzekł na mocy art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 i 2 k.p.c. oraz § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349, z późn. zm.) stosownie do wyniku sprawy. Na przedmiotowe koszty składają się opłata od pozwu (8.163,00 zł), koszty zastępstwa procesowego (3.600 zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).

ZARZĄDZENIE

1. (...),
2. (...)